

A Győri Ítéltábla a Dr. Kozma Zsolt Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Berlik Zoltán ügyvéd által képviselt **I.r.,II.r. és III.r. alperesek** ellen gazdasági társaság vezető tisztségviselője korlátlan felelősségének megállapítása iránt indított perében a ...i Törvényszék 2018. március 5. napján kelt 22.G.40.073/2016/99. számú ítélete ellen a felperes által 104. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva megállapítja, hogy az I., II., III.r. alperesek a ... Kft. gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el és az I., II., III.r. alperesek magatartásával okozati összefüggésben a társaság vagyona 8.400.000,- (Nyolcmilliónégyszázezer) Ft-tal csökkent, amelyért az I., II., III.r.alperesek egyetemlegesen felelnek, míg az I. és III.r.alperes magatartásával összefüggésben pedig további 8.850.000,- (Nyolcmilliónyolcszázötvenezer) Ft-tal csökkent, amelyért az I. és III.r.alperesek egyetemlegesen felelnek.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit mellőzi és kötelezi az I., II., III.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 211.000,- (Kettőszáz-tizenegyezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, viseljék továbbá az eljárásban felmerült költségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a 2007. április 2-án alapított és a cégnyilvántartásba 2007. április 16-án bejegyzett ... Kft-nek az I.r.alperes 2007. április 2-től 2013. július 8-ig, a II.r.alperes 2007. április 2-től 2013. január 29-ig, a III.r.alperes 2013. január 29. napjától 2013. március 15-ig volt ügyvezetője. A társaság megalakulásától az I. és III. r alperes 2012. július 8-ig, a II. r. alperes 2013. január 29-ig volt a cég tagja.

A perbeli társaság beruházásában épült ... szám alatti társasházban található középső ikerlakás két lakásból, a A/2/A és A/2/B jelű részből állt. Az A/2/B jelű lakrészt az ahhoz tartozó tulajdoni hányaddal együtt a felperes 2011. február 10-én bruttó 26.800.000,-Ft vételárért vásárolta meg, amelyből a felek a földterület vételárát 5.000.000,-Ft-ban határozták meg. A szerződéskötés alkalmával a felperes 6.000.000,-Ft-ot fizetett meg az eladónak úgy, hogy a szerződés szerint a felek abból 2.000.000,-Ft-ot foglalónak, 4.000.000,-Ft-ot vételárelőlegnek tekintettek. A 6.000.000,-Ft-ot a vevő a társaság bankszámlájára átutalással teljesítette. E szerződés utóbb a felek közös akaratából megszűnt. A társaság a vételárelőleget nem fizette vissza a felperesnek, aki követelése iránt pert

indított a céggel szemben. A Siófoki Járásbíróság 3.P.20.043/2012/68. számú 2014. június 12-én jogerőre emelkedett ítéletével a Kft-t 6.238.000,-Ft és az ezen összeg után 2011. február 10. napjától járó késedelmi kamat, valamint 250.000,-Ft perköltség megfizetésére kötelezte a felperes javára. A jogerős ítélet szerint a társaság részéről a perbeli követeléssel szemben előterjesztett beszámítási kifogás alaptalannak bizonyult. E követelést a Kft az alperesek ügyvezetésének időszakában nem fizette meg a felperesnek.

A társaság az A/2/A jelű lakást 2012. december 10. napján bruttó 17.000.000,-Ft vételáron értékesítette. E szerződés 3. pontja rögzítette, hogy a vételár meghatározásakor a felek kölcsönösen figyelemmel voltak arra, hogy az adásvétel tárgyát képező lakás teljes lakhatóvá tételéhez még további beruházások szükségesek, ami a vevők feladata és kötelezettsége. Az illetékügyben eljáró hatóság a 2012. december 10-i adásvételi szerződés tárgyát képező ingatlan $\frac{1}{4}$ -ed tulajdoni illetőségének - az A/2/A jelű lakás $\frac{1}{2}$ -ének értékét 8.500.000,-Ft-ban határozta meg.

A Kft. 2011. évre vonatkozó éves mérlegének adatai szerint 2011. december 31-én a társaság 17.970.000,-Ft értékű forgóeszközzel rendelkezett, melyből a készletek 14.014.000,-Ft-ot, a követelések 1.273.000,-Ft-ot, a pénzeszközök 2.683.000,-Ft-ot tettek ki. A társaság 3.000.000,-Ft-os jegyzett tőkéjéhez képest a saját tőke 953.000,-Ft, a Kft. rövid lejáratú kötelezettségeinek összege 17.011.000,-Ft volt.

A 2012. évi mérleg szerint a társaság 2012. december 31-én 17.305.000,-Ft értékű eszközzel rendelkezett, ebből a készletek értéke 14.344.000,-Ft, a követelések összege 1.200.000,-Ft, a pénzeszközök értéke 1.761.000,-Ft, a társaság saját tőkéje 646.000,-Ft, a rövid lejáratú kötelezettségek összege 16.650.000,-Ft volt. Az értékesítés nettó árbevétele 2011. évben 16.000.000,-Ft, 2012. évben 0,-Ft volt az eredménykimutatás alapján.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a társaság 2013. május 25-i taggyűlési jegyzőkönyve szerint a tagok - az I. és III.r.alperes - elfogadták a társaság 2012. évi mérlegbeszámolóját, egyúttal a veszteségek fedezetére pótbefizetést rendeltek el 600.000,-Ft összegben, melyet a tagok törzsbetétük arányában 2013. június 30-ig készpénzben voltak kötelesek a társaság pénztárába befizetni. A társaság 2013. január - 2013. június havi főkönyvi kartonja szerint a tagok a befizetési kötelezettségüknek 2013. június 28-án eleget tettek.

Ezt követően a tagok a 2013. július 8-án kelt szerződéssel üzletrészüket 3.000.000,-Ft vételár ellenében átruházták a perben nem álló ... ra. Az üzletrész átruházási szerződésben a felek rögzítették, hogy a társaságnak nincsenek tartozásai, nincsenek követelései, nincs eszközállománya, kivéve a polgári per tárgyát képező vitatott kötelezettséget azzal, hogy a pertárgy értéke 8.238.000,-Ft. A ...on 2013. július 8-án kelt átvételi elismervény megnevezésű okiratban az üzletrészeket megvásárló ... elismerte, hogy a Kft. készpénzkészleteként az I.r.alperes ügyvezetőtől 4.651.340,-Ft-ot átvett. Az üzletrész adásvételhez kapcsolódóan a vevő részére 2013. július 11-én a társaság ügyvezetője átadta a Kft. 2007-2010. évekre vonatkozó teljes könyvelését, a Kft. könyvelését végző ... Bt. nevében eljáró ... könyvelő pedig a személyi anyagot, nyilvántartásokat, a céggel kapcsolatos okiratokat, a 2011-2012. évi és a 2013. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozó könyvelési bizonylatokat, kiadási és bevételi pénztárbizonylatokat. A társaság a 2013. június 30-i fordulónappal készített, 2013. július 8-án kelt közbenső mérlege szerint 5.904.000,-Ft forgóeszközzel rendelkezett, amelyből 1.251.000,-Ft volt a követelés, 4.653.000,-Ft pedig a pénzeszköz. A társaság kötelezettségei 6.012.000,-Ft-ot tettek ki, saját tőkéje -108.000,-Ft volt.

A felperes 2014. szeptember 24-én előterjesztett kérelme alapján a társaság ellen indult felszámolási eljárás kezdő időpontja 2015. augusztus 12. A felperes a felszámolási eljárásban összesen

8.029.881,-Ft összegű követelést jelentett be, amelyet a felszámoló 2015. október 12-én visszaigazolt.

A felperes a többször módosított kereseti kérelmében az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A §-ára alapítottnak annak megállapítását kérte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperesek a feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyonát csökkentették, a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították. A felperes arra hivatkozott, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, 2012. december 10-én a társaság vagyonának csökkentésére úgy került sor, hogy

- a Kft. a beruházásában készült, a ... utcában található 3 egységes lakóépület 2/A jelű lakását a valós forgalmi érték alatt, mindössze bruttó 17.000.000,-Ft-os vételáron értékesítette, ezzel 8,4 millió Ft vagyonsökkenést idézett elő,

- a társasági szerződés 4. pontjának megszegésével 2012. augusztus 12. és 2013. július 8. között az ügyvezetők 3.108.000,-Ft-tal csökkentették a Kft. fizetőképességét,

- a Siófoki Városi Bíróság előtti per tárgyát képező követelést a társaság nem tartotta nyilván függő kötelezettséggként, arra tartalékot nem képzett, ugyanakkor 2013. február 26-án 8.850.000,-Ft összegű tagi kölcsönt fizetett vissza.

Álláspontja szerint mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy az ügyvezetők a saját érdekeiket a hitelezői érdekek elé sorolva jártak el.

Az alperes a módosított kereseti kérelem elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy 2012. augusztus 12. és 2013. július 8. között az esedékes és lejárt kötelezettségeket a gazdálkodó szervezet teljesítette, így a módosított kereseti kérelem szerinti 3.108.000,-Ft-os vagyonsökkenés nem állapítható meg és ezen időszak nem értékelhető úgy, hogy a cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a tagi kölcsön visszafizetésével az ügyvezetők bármilyen vagyonelevonást valósítottak volna meg. Álláspontja szerint a 2000. évi C. törvény 41. §-ának téves és megalapozatlan, kiterjesztő értelmezése az, hogy ha a társaság ellen per indult, akkor a teljes kereseti kérelem szerinti követelésre céltartalékot kellene képezni. Vitatta, hogy a 2012. december 10-i értékesítésre a piaci ár alatt került volna sor.

Az elsőfokú bíróság a 2018. március 5. napján kelt 22.G.40.073/2016/99. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 254.000,-Ft ügyvédi munkadíjból és 29.451,-Ft utazási költségből álló perköltséget.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perben az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 2012. március 1. - 2014. március 14. napján közötti időszakban hatályos rendelkezései az irányadók. Megállapította, hogy a Cstv. 33/A § (1) bekezdése szerinti feltételnek mindhárom alperes megfelelt, felelősségük azonban csak az e jogszabályhely szerint meghatározott időszakban, azaz a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben tanúsított magatartásuk alapján volt vizsgálható. Rögzítette, hogy a felperes a társaság hitelezőjeként jogosult volt a perindításra. Rámutatott, hogy az alperesek felelősségének megállapításához a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperesek által vezetett társaság az alperesek ügyvezetésének időszaka alatt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt és az alperesek ezen időszakban a hitelezői érdekeket sértő magatartásokat tanúsítottak, amelyek következtében az adós gazdálkodó szervezet vagyona csökkent. A felperesnek kellett bizonyítania azt az összeget is, amelynek erejéig a vezető tisztségviselők felelősségének megállapítását kérte. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségeknek nem tudott eleget tenni.

A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a Kft. 2010. december 31-től a felszámolás időpontjáig tartósan és folyamatosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Rögzítette azt is, hogy a A/2/A jelű lakásra vonatkozó adásvételi szerződés nettó 14.166.000,-Ft-os vételára a szakértői vélemény szerinti nettó 20.000.000,-Ft-os piaci ár alatt maradt, az azonban nem tekinthető feltűnően aránytalannak, mert a szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti értékkülönbség a bírói gyakorlat szerint irányadó 40-50 %-os mértéket nem haladja meg. Ebből következően nem állapítható meg, hogy a 2012. december 10-i adásvételi szerződéssel az alperesek a Kft. vagyonát csökkentették, azt elvonták volna.

Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak azt a felperesi álláspontot sem, mely szerint az alperesek felelőssége azért is megállapítható, mert nem gondoskodtak a társaság saját tőkéjének pótlása iránt és a hitelezői igényeket megelőzően intézkedtek a 8.850.000,-Ft-os tagi kölcsön visszafizetéséről. Rögzítette, hogy a perben lefolytatott bizonyítás alapján nem lehetett megállapítani, hogy a társaság saját tőkéje befizetésének elmulasztása nem rontotta úgy a társaság fizetőképességét, és nem vonta el a felperes vagy más hitelező igényének fedezetét.

A tagi kölcsön visszafizetésének forrása a szakértői vélemény szerint a 2013. február 20-án bevételezett Harangvirág utca 7. szám alatti lakás vételára volt. A szakértői vélemény szerint a felperes által indított peresített követelésre a társaságnak az óvatosság elve miatt indokolt lett volna valamilyen mértékű céltartalékot képezni, ennek összegére azonban a szakértő nyilatkozatot nem tett. A tagi kölcsön visszafizetésének időpontjában még 6.000.000,-Ft követelés állt fenn a társasággal szemben vevőtől kapott előleg címén. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az igazságügyi szakértői véleményből következően ugyan az alperesek nem vették figyelembe a hitelezői érdekek elsődlegességét, de annak alapján az nem volt megállapítható, hogy a 2013. február 26-i 8.850.000,-Ft-os tagi kölcsön visszafizetésével a hitelezői igények kiegyenlítésének fedezetét az ügyvezetők elvonták volna. A szakértői vélemény szerint a vizsgálatra átvett iratanyag hiányos, a mérlegadatok nem minősülnek hitelesnek. A rendelkezésre álló hiányos okiratokból, dokumentációkból a felperes által a 2013. június 30-i közbenső mérleg hitelességére vonatkozó kérdésre könyvszakértői módszerekkel és szakértői bizonyossággal nem lehet megállapításokat tenni. Így nem lehet megválaszolni azt sem, hogy 2013. július 8-án a társaságnak milyen összegű ÁFA követelése, házipénztári pénzkészlete volt. Mivel a 2013. június 30-i közbenső mérleg adatai nem vonhatók kétségbe, így még a szakértői véleménnyel sem cáfolható az a felperesi állítás, mely szerint a Kft. ezen a napon a mérlegben szereplő pénzeszközzel, ÁFA követeléssel rendelkezett, azok pedig kellő fedezetet nyújtottak volna a felperes perben érvényesített követelésére. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes indítványára beszerzett okiratok nem támasztották alá azt a felperesi állítást, mely szerint a mérlegadatok nem valósak. A házipénztári pénzkészlet átadására vonatkozó átvételi elismervény érvénytelenségére ugyan a felperes hivatkozott, ezt az állítását azonban a perben nem bizonyította. A törvényszék kifejtette, hogy a perben nem volt jelentősége annak, hogy az üzletrész adásvételi szerződésbe foglalt nyilatkozat nem felel meg a felperes által vitatott, a házipénztári pénzkészlet átruházására vonatkozó 2013. július 8-i irat tartalmának. Az üzletrész átruházására vonatkozó szerződés ugyanis nem a társaság ügyvezetőjének nyilatkozata volt, az nem a társaság vagyonával való elszámolásra irányult, így a két okirat tartalmilag eltérhetett egymástól. Mivel a felperes által vagyonszökkenésként, illetőleg a hitelezői igénykielégítést megghiúsító magatartásként megjelölt alperesi cselekmények a kereseti kérelem szerint az üzletrész átruházását megelőzően történtek, az átruházás körülményeit, a pénzátadás tényleges megtörténtét a perben a bíróságnak nem kellett vizsgálnia.

A perköltségről a felperes teljes pervesztességére figyelemmel rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelemnek való helyt adást, másodlagosan a bizonyítás nagy

terjedelmű kiegészítésének szükségessége miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályszegése miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a szakértői vélemény szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2010. december 31-étől a felszámolás elrendeléséig folyamatosan fennállt, ehhez képest az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet és a fizetéseképtelenség fogalmait indokolatlanul egybemosta és azt állapította meg, hogy képest az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában iratellenesen állapította meg, hogy 2012. év végén 2013. év elején a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet „átmenetileg elhárulhatott”. A fizetéseképtelenség és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmait az ítélet indokolatlanul egybemosva iratellenesen állapította meg, hogy 2012. év végén, 2013. év elején a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet elhárulhatott. A jelen perben irányadó Cstv. 33/A §. (1) bekezdése szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetnek van relevanciája, így a per eldöntése szempontjából nem lényeges, hogy a fizetőképesség esetlegesen, időlegesen helyreállt.

Az ingatlan értékesítése kapcsán az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel arra a tényre, hogy a 2012. december 10-i adásvételi szerződés szerinti vételár nem érte el a lakás előállítása során felmerült költségeket sem. A Cstv. 33/A §. (1) bekezdése alkalmazása során az elsőfokú bíróság az értékaránytalanság kapcsán alaptalanul hivatkozott a bírói gyakorlatban egyébként meg sem jelenő 40-50 %-os mértékre. A törvényszék helytelenül hivatkozott az adásvételi szerződés azon kikötésére, mely szerint az ingatlan nem volt beköltözhető állapotban, tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárás során csatolt iratok szerint az építési hatóság a lakásra 2009. november 12-én használatbavételi engedélyt adott. Hangsúlyozta, hogy a feltűnő értékaránytalansággal értékesített ingatlan vételárát az alperesek nem a hitelezői érdekek mentén használták fel, abból az addig fennállt tagi kölcsönüket fizették vissza.

Változatlanul hivatkozott arra, hogy sem a további okirati bizonyítékokkal ellentétes 2013. július 8-i átvételi elismervény, sem az alperesek által utólag csatolt közbenső mérleg és főkönyvi kivonatok sem fogadhatók el hiteles iratokként. Sételmezte, hogy ezen felperesi előadást a törvényszék nem értékelte, annak nem tulajdonított jelentőséget. Részletes előadást tett az elsőfokú eljárásban már ismertetett álláspontjával egyezően arra nézve, hogy az alperesek által csatolt közbenső mérleg és a 2013. július 8-i átvételi elismervény okirati bizonyítékként miért nem fogadható el a perben. Álláspontja szerint a peradatokból az a következtetés vonható le, hogy a főkönyvi kivonatok és a közbenső mérleg csak a jelen per kezdete után készültek el az alperesi álláspont igazolása céljából, mert azok tartalma ellentétben áll a 2013. július 8-i üzletrészt átruházó szerződésben rögzített pénzügyi gazdasági helyzettel. Az elsőfokú bíróság iratellenesen utalt arra, hogy a 2013. július 8-i átvételi elismervénnyel kapcsolatban a felperes nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, mivel az okirat eredeti példányát beszerzését kérte.

Támadta az elsőfokú ítéletet azzal is, hogy az több hibás, illetőleg iratellenes megállapítást tartalmaz. Így az alperesek által betöltött ügyvezetői tisztségek legkésőbbi időpontja nem 2013. június 30., hanem 2013. július 8., 2012. év végén a Kft. ellen vezetett végrehajtás miatt bizonyítottan fennálló fizetéseképtelenség szűnt meg, az azzal fenyegető helyzet azonban továbbra is fennállt. A A/2/A jelű lakásra vonatkozó szerződés 2012. december 10-én kötött, az abban meghatározott nettó vételár 13.385.827,-Ft. Az elsőfokú ítélet további iratellenes megállapítások tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy a felperes hivatkozott-e arra, a társaság vagyona a 6.000.000,-Ft összegű felperesi követelésre kellő fedezetet nyújtott-e a 2013. június 28-i pótbefizetést követően, illetőleg, hogy a könyvelési iratok átadására teljes körűen sor került-e.

Az elsőfokú ítélet hiányosan, illetőleg pontatlanul idézi a perben beszerzett könyvszakértői véleményt, így abból megalapozatlan következtetésekre jutott. Az az elsőbírói indokolás, mely szerint az üzletrész átruházás körülményei nem vizsgálandók, mert a felperes által hivatkozott magatartásokra azt megelőzően került sor, ellentétes a Cstv. 33/A §-a által rögzített tényállással. Rámutatott, hogy az I.r.alperes felelősségét egészen lemondása pillanatáig szükséges vizsgálni.

Álláspontja szerint a perben bizonyította, hogy a társaság az üzletrészek eladását követően de facto megszűnt létezni, mert fiktív székhelyre jegyezték be és ténylegesen nem működtették. A cég fantomizálása megakadályozta azt, hogy a hitelezők a követeléseiket érvényesíthessék, e körülményeket pedig az elsőfokú bíróságnak is vizsgálnia kellett volna.

A törvényszék a per tárgyát tévesen jelölte meg, nem tett eleget a rá háruló tájékoztatási kötelezettségnek és a Pp. 221. §. (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének. Az ítéletből nem derül ki, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben tételesen is megjelölt, a felperes által csatolt okiratokat milyen okokból mellőzte a bizonyítékok mérlegelése során.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint a törvényszék kioktatási kötelezettségének eleget tett, széles körű bizonyítási eljárást lefolytatva helyes tényállást állapított meg és érdemben helyes jogi álláspontra helyezkedett. Arra hivatkoztak, hogy a bizonyítási eljárás kiegészítése szükségtelen, figyelemmel a Pp. 235. §. (1) bekezdésében, 141. § (6) bekezdésében, 274. §. (1) bekezdésében és 3. §. (2)-(6) bekezdésében írtakra. Rámutattak, hogy a közbenső mérleg elkészítésének időpontja az okiratokból megállapítható. Az üzletrész átruházási szerződés kapcsán nincs jelentősége annak, hogy a vevő részére az egyes iratok átadására mikor, hogyan került sor. A 2013. július 8-i átvételi elismervény teljes bizonyító erejű magánokirat, amelynek bizonyító erejét a felperes a perben nem döntötte meg. Hangsúlyozták, hogy az általuk hivatkozott házipénztár meglétét a további peradatok is alátámasztják. Az ítélet a per tárgyát a fellebbezésben írtaktól eltérően helyesen jelöli meg, a bizonyítékokat az elsőfok helyesen mérlegelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A felperes kérelme az elsőfokú ítélet kijavítására, kiegészítésére vonatkozóan elkésett.

A felperes az alperesi ellenkérelemben kifejtettekre tekintettel valamennyi fellebbezési érvelését fenntartotta, egyúttal úgy nyilatkozott, hogy a hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértések úgy összegezhetők, hogy a per tárgyát az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg, tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a felperesi bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, a szakértői vélemény indokolatlanul felülmérlegelte, a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványoknak nem tett eleget.

A fellebbezés az alábbiak szerint túlnyomórészt alapos:

A másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelemben írtakra figyelemmel az ítélet tábla először azt vizsgálta, történt-e olyan lényeges eljárási szabályszegés az elsőfokú eljárásban, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. Az elsőfokú bíróság a per tárgyát helyesen határozta meg. Indokolásában részletesen kitért arra, hogy a perben irányadó Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján milyen tények bizonyítása esetén milyen körben kerülhet sor az alperesek felelősségének megállapítására. Az elsőfokú bíróság a kioktatási kötelezettségének a 12. sorszám alatti jegyzőkönyvben eleget tett, a kioktatás az 1/2009. (VI.24.) PK véleményben írtaknak megfelelt. Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában számot adott arról, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást, a szakértői vélemény egyes megállapításait miért nem fogadta el, a felperesnek a további okiratok beszerzésére irányuló bizonyítási indítványának miért nem adott helyt. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a peres félnek a saját jogi álláspontját alátámasztó érvelését az elsőfokú bíróságnak nem a bizonyítékok mérlegelése során kell értékelnie. Az ítélet tábla osztotta a törvényszék álláspontját azt illetően, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállás megállapítható, további okiratok beszerzése szükségtelen. Mindezekre tekintettel sem a Pp. 252.§ (2) bekezdése, sem a Pp. 252.§ (3) bekezdése alapján nem indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

Az ügy érdemét illetően az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg és az így megállapított tényállásból túlnyomórészt helytelen jogi következtetésre jutott. A törvényszék azt helyesen rögzítette, hogy a jelen eljárásban irányadó Cstv. 33/A §. (1) bekezdése milyen feltételeket támaszt a vezetői felelősség megállapításával kapcsolatban. Helyesen állapította meg a perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján azt is, hogy a társaság 2010. december 31-től folyamatosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az ítéletábra itt mutat rá arra, hogy a fellebbezésben hivatkozottaktól eltérően az elsőfokú bíróság nem tett olyan megállapítást, mely szerint 2012. év végén 2013. év elején a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet átmenetileg elhárulhatott: erre mint a felperes előadására utalt.

A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértői véleményt az ítéletábra - az elsőfokú bírósággal egyezően - aggálytalannak fogadta el. A szakértő az alperes észrevételeire választ adott, részletesen indokolva, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét milyen adatok és szakértői módszerek alapján látta megállapíthatónak, a perben rendelkezésre álló okiratok könyvszakértői módon miként értékelhetők. Az ítéletábra hangsúlyozza: a fenyegető fizetéseképtelenség megállapítása szempontjából annak van elsődleges jelentősége, hogy a gazdasági társaság ténylegesen is meglévő, likvid pénzeszközei lehetővé teszik-e, hogy tartozásait esedékességkor ki tudja elégíteni. Ennek megítélése során nem csupán a lejárt kötelezettségeket és az ezekkel szembe állítható likvid vagyont kell figyelembe venni, hanem a jövőben lejárási előre látható kötelezettségeket és az e kötelezettségek esedékességéig reálisan számítható további likvid pénzeszközöket is (Győri Ítéletábra Gf.II.20.117/2015/3.).

A felperes a módosított kereseti kérelmében vagyonsökkenésként három tételre: a tagi kölcsön visszafizetésére, az ingatlan piaci áron aluli értékesítésére és a Kft. mérlegében 3.108.000,-Ft összegben szereplő fiktív költségekre hivatkozott. Ez utóbbi tétel kapcsán az elsőfokú bíróság érdemben helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vagyonsökkenés tényét ítéleti bizonyossággal nem lehet megállapítani, azt e tétel vonatkozásában az igazságügyi szakértői vélemény sem támasztja alá.

A további két tételt illetően a felperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérően a ... Kft. a A/2/A jelű lakást 2012. december 10-én értékesítette bruttó 17.000.000,-Ft-os vételárért, az alperesi ügyvezető tisztségének legkésőbbi időpontja pedig 2013. július 8. Ennyiben az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást az ítéletábra pontosítja.

A törvényszék tévesen állapította meg, hogy a 2013. június 30-i fordulónappal készített közbenső mérleg és annak adatai a szakértői bizonyosság kellő fokán nem vonhatók kétségbe, így nem cáfolhatók sem a felperesi állításokkal, sem pedig a szakértői véleménnyel, hogy 2013. június 30-án a társaság a mérlegben szereplő pénzeszközzel, illetőleg ÁFA követeléssel rendelkezett. Ugyanígy téves az a megállapítás, mely szerint nem vonható kétségbe az üzletrész átruházási szerződést követően az iratok teljes körű átadása sem. Tévedett a törvényszék, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy 2013. június 30-án a Kft. 1.251.000,-Ft követeléssel és 4.653.000,- (4.651.340,-Ft) pénzeszközzel rendelkezett, így a tagok 600.000,-Ft összegű pótbefizetésére is tekintettel a tagi kölcsön visszafizetésének időpontjában a társaság könyveiben nyilvántartott 6.000.000,-Ft-os követelésre a Kft. vagyona fedezetet nyújthatott.

Az elsőfokú bíróság ezt a megállapítását az alperesek által az elsőfokú eljárásban csatolt 2013. június 30-i fordulónappal készített közbenső mérlegre, főkönyvi kartonra, valamint a 2013. július 8-án kelt átvételi elismervényben írtakra alapította.

A felperes helytállóan utalt arra az első- és másodfokú eljárásban, hogy a közbenső mérleg közzétételére nem került sor. Helytálló az is, hogy az alperesek csak 2016. december 14-én, azt követően csatolták a közbenső mérleget, hogy a 2016. szeptember 12-i tárgyaláson az általuk vitatott mérlegadatokkal szemben tanúbizonyítást indítványoztak, a közbenső mérlegre, annak létre még csak utalást sem tettek. A perben beszerezett igazságügyi könyvszakértői vélemény szerint számviteli bizonylatok, analitikus nyilvántartások hiányában a társaság mérlegadatai nem hitelesek. Az alperesek által csatolt főkönyv nem felel meg a 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 68. §. (3) bekezdésében írtaknak. Helytállóan hivatkozott arra a felperes, hogy az alperesek nem adtak magyarázatot arra, hogy amennyiben a Siófoki Járásbíróságon indult peres eljárás jogerős befejezését megelőzően 2014. június 12-e előtt stornó számla kiállítására nem került sor, a közbenső mérleg milyen adatok, alpbizonylatok alapján tartalmazza a stornó számla alapján az adóhatósággal szemben fennálló 1.251.000,-Ft-os, ÁFA visszaigénylésen alapuló követelést. A 2013. július 8-i üzletrész átruházási szerződéssel összefüggésben készült átadás-átvételi jegyzőkönyvekben sem szerepel a közbenső mérleg, még annak ellenére sem, hogy az a szerződéskötés napján készült. A 71. sorszám alatti igazságügyi könyvszakértői vélemény AA és FF pontjaiból következően nem állapítható meg, hogy a vevő a közbenső mérleget ismerte volna, illetőleg a társaság valóban rendelkezett a szerződéskötés napján a közbenső mérlegben is feltüntetett, a házipénztárban meglévő 4.651.340,-Ft-tal.

A házipénztárnak a vevő részére történő átadásáról készített átvételi elismervénynek ellentmond, hogy az ugyanezen a napon kelt üzletrész adásvételi szerződés szerint „az eladók rögzítik, hogy a társaságnak nincsenek tartozásai, nincsenek követelései, nincsen eszközállománya, kivéve az alább rögzített vitatott kötelezettséget, mellyel kapcsolatosan polgári per van folyamatban, mely kapcsán az eladók akként tájékoztatják a vevőt, hogy a pertárgy értéke 8.238.000,-Ft”. Életszerűtlen, hogy mindezek ismeretében sem az üzletrész átruházási szerződés, sem az átadott iratokról készült átadás-átvételi jegyzőkönyv nem tesz említést a szerződéskötés napján már rendelkezésre álló, a társaság vagyoni helyzetét bemutató közbenső mérlegről. Az alperesek nem adtak magyarázatot arra sem, hogy amennyiben a közbenső mérleg az üzletrész átruházása tárgyában kötött szerződés napján már elkészült, akkor a szerződés miért tartalmaz attól eltérő adatokat a társaságot megillető követeléssel kapcsolatban. E körben az ítéletábra figyelemmel volt arra is, hogy a 2013. július 8-i üzletrész átruházási szerződéssel a Kft. fantomizálódott, a vevőnek nem állt szándékában az egyébként tőkehiányos társaságot ténylegesen működtetni. Ezt támasztja alá az elsőfokú iratokhoz 97. sorszám alatt csatolt, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Bűnügyi Igazgatósága ... Megyei Vizsgálati Osztályának .../2016. számú házkutatásról készült jegyzőkönyve, amelyben a vevő úgy nyilatkozott, hogy a vezetése alatt a cég tevékenységet nem végzett és nem emlékszik arra, hogy volt-e a társaságnak könyvelője, a társaság megszerzésekor kapott-e iratokat. Ez a nyilatkozat sem tartalmaz előadást sem a közbenső mérleggel, sem az átvett házipénztárral kapcsolatban.

Mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy mind a közbenső mérleg, mind a 2013. július 8-án kelt, a 4.651.340,-Ft átadásáról készült elismervény, mind a számviteli alpbizonylatokkal alá nem támasztott főkönyvi kartonok hitelessége megdőlt, ezen okiratokban foglaltakra ítéleti bizonyossággal tényállást alapítani nem lehet.

A fentiekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves, a Pp. 206. §. (1) bekezdésébe ütköző mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a 8.850.000,-Ft tagi hitel visszafizetésekor a társaságnak még rendelkezésére állt olyan likvid eszköz, amely fedezetet nyújtott a peresített felperesi követelésre. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem teszi lehetővé a vezető tisztségviselő számára, hogy a tagi kölcsön követeléssel rendelkező hitelezőt - ezen belül saját magát - előnyben részesítse a társaság külső, érdektelen hitelezőivel szemben (BH.2016.179.). A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után a társaság vagyona 8.850.000,-Ft-tal

csökkent. Ez a hitelező érdekeket figyelmen kívül hagyó ügyvezetői tevékenységre visszavezethető vagyonsökkenés más likvid eszköz hiányában a felperesi követelés fedezetét vonta el.

Az ingatlan értékesítésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság téves álláspontra helyezkedett akkor, amikor a vagyonsökkenést illetően a szerződésnek az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 201. §-a szerinti értékaránytalanságát vizsgálta. Az elsőfokú bíróság által az értékaránytalanság körében kifejtettek a Cstv. 40. §-a alapján indított perekben bírhatnak jelentőséggel. A jelen eljárásban nem az kellett vizsgálni, hogy a szolgáltatás-ellenszolgáltatás közötti eltérés eléri-e azt a mértéket, amelyre tekintettel a szerződés a Ptk. 201.§. (2) bekezdése alapján eredményesen támadható, hanem azt, hogy a gondos, a hitelezői érdekeket szem előtt tartó ügyvezetői magatartás zsinórmértékéhez képest a 2012. december 10-i szerződés eredményezett-e vagyonsökkenést a társaságnál. A Cstv. 33/A §-a szerinti ügyvezetői felelősség megállapítása alapjául szolgáló piaci ár alatti értékesítés nem minden esetben esik egybe azzal, hogy a szerződés egyúttal feltűnően értékaránytalan is. Az értékaránytalanságnál a szerződő felek kölcsönös, a szerződéskötéskor releváns érdekeit, míg a Cstv. 33/A §-a alkalmazása során a hitelezői érdekeket és az ügyvezetők magatartását kell összevetni egymással.

A perben beszerzett szakértői vélemény és az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint az adásvétel tárgyát képező A/2/A jelű lakás az ingatlan-nyilvántartásban azonos helyrajzi számon szerepel az A/2/B megjelölési lakással, vagyis a lakások nem önálló ingatlanok. Az A/2/A lakás a hozzá tartozó garázzsal együtt a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint 2012. december 10-én összesen nettó 20.000.000,-Ft - bruttó 25.400.000,-Ft - forgalmi értékű volt. A felperes a 2/B jelű lakást 2011. február 10-én 26.800.000,-Ft-ért vásárolta meg (42. szám alatti iratokhoz csatolt adásvételi szerződés). A szerződés nem tért ki arra, hogy a lakás ne lenne beköltözhető állapotban. A beköltözhető, további ráfordítást nem igénylő állapotot támasztja alá mindkét lakrész esetében a keresetlevélhez csatolt 2009. november 12-én kelt végleges használatbavételi engedély. Az A/2/A jelű lakást a társaság a 2012. május 15-én kelt, 2012. szeptember 27-én felbontott szerződéssel úgy értékesítette saját ügyvezetője részére, hogy a szerződésben a felek a lakás 90 %-os készülttségét állapították meg (27. sorszám alatt csatolt szerződés). A 2012. december 10-i, a per tárgyát képező szerződés ehhez képest azt tartalmazza, hogy a lakás lakhatóvá tételéhez további beruházások szükségesek. E szerződési kikötés nem feleltethető meg a végleges használatbavételi engedélynek és a felperessel kötött adásvételi szerződésnek, hangsúlyozva, hogy az azonos helyrajzi számon szereplő lakások esetében a felperessel kötött szerződés alapján nem hiányozhattak olyan nagyobb beruházást igénylő munkálatok, amelyek a lakhatást, beköltözést akadályozták volna. Tényként állapítható meg az is, hogy az alperesek a felperessel kötött szerződés szerinti árat tartották 2011. februárjában reálisnak, a felperes kezdeményezésére mindössze kisebb árengedményt kívántak adni, a 2.000.000,-Ft-os vételárcsökkenést nem fogadták el (... a Siófoki Városi Bíróság 3.P.20.043/2012/17. számú jegyzőkönyvében rögzített tanúvallomása).

Mindezekre figyelemmel az állapítható meg, hogy a társaság vezetése nem volt figyelemmel a hitelezői érdekekre akkor, amikor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után az ingatlant a 25.400.000,-Ft-os piaci ár alatt a forgalmi érték 67 %-án értékesítették. Helytállóan hivatkozott arra a felperes, hogy az ügyvezetők ezzel további 8.400.000,-Ft-os vagyonsökkenést okoztak, amely akadályát képezte a hitelezői igény kielégítésének.

A Cstv. 33/A §. (1) bekezdése szerinti az ügyvezető helytállási kötelezettsége azon magatartásáért áll fenn, amelynek következtében a társaság vagyona csökkent. Mindegyik ügyvezető a saját magatartásáért felel. Ebből következően a II.r.alperes a 8.850.000,-Ft-os, a tagi kölcsön visszafizetésével előidézett vagyonsökkenésért nem tartozik felelősséggel, mivel a tagi kölcsön

visszafizetésének időpontjában, 2013. február 26-án már nem töltött be vezető tisztséget a társaságban. A tagi kölcsön visszafizetéséért így az I. és III.r.alperesek tartoznak felelősséggel.

A perbeli ingatlan áron aluli értékesítésének időpontjára figyelemmel az I. és II.r.alperesek felelőssége fennáll, mivel az értékesítés időpontjában a társaságnak a cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezetői voltak.

A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a III.r.alperes a cégnyilvántartás adatai szerint ugyan csak 2013. január 29-étől töltött be ügyvezetői tisztséget a társaságnál, ugyanakkor az ezt megelőző időszakban úgynevezett árnyékdirektornak minősül. A jelen perben irányadó Cstv. 33/A §. (1) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vezetőinek minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A Siófoki Városi Bíróság 3.P.20.043/2012/17. szám alatti jegyzőkönyvében rögzített, a III.r.alperes által tett tanúvallomás szerint ... volt az, aki már a felperes felé történő lakásértékesítés során is a vevővel tárgyalt, a cég képviselőjében eljárta. E tanúvallomásból megállapíthatóan a III.r.alperes nemcsak a szerződés megkötésében működött közre, hanem a szerződéskötés után ő próbált a felperessel az alperes nevében egyezkedni. A III.r.alperes jelentős szerepet vállalt a felperessel utóbb kialakult árvita kapcsán zajlott egyeztetéseiben is. Mindezekből az következik, hogy a III.r.alperes eljárása ügyvezetővé válása előtt megfelelt a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése szerinti jogszabályi követelményeknek.

Ezért az ingatlan piaci áron aluli értékesítésével előidézett vagyonsökkenésért mindhárom alperes felelőssége megállapítható a Cstv. 33/A §. (1) bekezdése alapján.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta. Megállapította, hogy az I., II., III.r.alperesek magatartásával okozati összefüggésben a társaság vagyona 8.400.000,-Ft-tal csökkent, ezért az I., II., III.r.alperesek egyetemlegesen felelnek, míg az I. és III.r.alperes magatartásával összefüggésben a társaság vagyona további 8.850.000,-Ft-tal csökkent, e vagyonsökkenésért az I. és III.r.alperesek felelnek egyetemlegesen.

A perben a felperes lényegében pernyertes lett, erre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak a per költségeire megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit mellőzte és a Pp. 239. §. és 78. §. (1) bekezdése alapján az I., II. és III.r.alpereseket kötelezte a felperes javára első- és másodfokú per költség megfizetésére. A felperes oldalán felmerült per költség az elsőfokú eljárási illeték (36.000,-Ft), a másodfokú eljárási illeték (48.000,-Ft), valamint a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj. Az ügyvédi munkadíj ÁFA-t is magában foglaló összegéről az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (1), (2), (5) és (6) bekezdése alapján rendelkezett, azt 100.000,- Ft + ÁFA-ban, azaz 127.000,-Ft-ban állapítva meg.

Győr, 2018. július 4.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: